

De lastige verhouding tussen Mededingingrecht & Duurzaamheid

**Nederlandse Vereniging voor
Levensmiddelenrecht, juni 2018**

A.Gerbrandy@uu.nl

Opzet

- Mededingingsrechtelijke analyse
- Publieke belangen in mededingingsrecht
- Oplossingsrichtingen
- ACM, Commissie, Minister?

Mededingingsrechtelijke analyse

Artikel 101 VWEU/artikel 6 Mw:

- Lid 1: verbod op mededingingsbeperkende afspraken
- Lid 3: uitzondering indien aan vier voorwaarden is voldaan

Voorbeeld: ACM analyse van (onderdeel) Energie-akkoord

- Sluiting kolencentrales is mededingingsbeperking
- Voordelen (o.a. vermeden gezondheidskosten) wegen daar niet tegen op

Mededingingsrechtelijke analyse

Weging van positieve en negatieve effecten

Price increase

**Better quality,
service, range
or innovation**

Publieke belangen in het mededingingsrecht

Wat maakt sommige duurzaamheidsakkoorden zo lastig?

- Soms moeilijk om voordelen te kwantificeren in consumentenwelvaartstermen
- Voordelen op lange termijn
- Voordelen komen niet (geheel) bij consument terecht
- (huidige) consument wil misschien ook helemaal niet betalen
- Wantrouwen & angst voor 'greenwashing'
- Markt-dekkende afspraken

Oplossingsrichtingen

- Geen mededingingsbeperking afspreken
- Geen beperking, wel initiatief: gebruik maken ruimte duurzaamheidsinitiatieven
- Wel beperking, maar buiten het verbod blijven
- Niet-merkbare beperkingen
- Ondernemingen die belast zijn met een dienst van algemeen economisch belang
- Wel beperking, beroep op uitzondering

Buiten artikel 101 (1)

Buiten artikel 101: inherente beperkingen	• Restrictie inherent aan (door de overheid vormgegeven?) publiek belang • Commissie en ACM geen directe rol • Idee vrij helder; toepassing in praktijk lastiger
Buiten artikel 101: nevenrestrictie	• Onderschikte, noodzakelijke bepaling in een concurrentie-bevorderende overeenkomst 'lift mee' • Hof ontwikkeld; vrij heldere beleidsregels Commissie

Merkbaarheid en artikel 106(2)

merkbaarheid/ bagatel

- Een overeenkomst waarvan het effect niet-merkbaar is wordt niet door het verbod geraakt (niet voor doelbeperkingen).
- Helder, maar niet relevant voor 'grote' initiatieven, of initiatieven die prijs-component bevatten

artikel 106 (2)

- Ondernemingen belast met dienst van algemeen economisch belang zijn onderworpen aan mededingingsrecht, voor zover het hun specifieke taak niet verhindert
- Proportionaliteitstoets is lastig
- Waarschijnlijk niet zo relevant

Artikel 101 (3)

artikel 101 lid 3

- Uitzondering voor mededingingsbeperkende afspraken, op basis van vier voorwaarden
- Commissie interpretatie gericht op efficiëntievoordelen, consumentenwelvaart, consumer choice
- Nu in communicatie ook aandacht voor 'fairness'
- Oude beschikkingen ruimhartiger.
- Gedetailleerde beleidsregels; focus op kwantificatie van negatieve en positieve effecten.
- Hof onduidelijker.

ACM, Commissie, Minister?

- Minister van EZK: ruimte voor duurzaamheidsinitiatieven
- ACM: toezichthouder, maar niet actieve handhaving van duurzaamheidsinitiatief
- Commissie: toezichthouder met belangstelling voor 'fairness'

Vragen of opmerkingen: A.Gerbrandy@uu.nl